

Sygn. akt IV CSK 256/16

POSTANOWIENIE

Dnia 5 grudnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Myszka

w sprawie z wniosku E. Spółki Akcyjnej w G.
przy uczestnictwie K. B. i S. B.
o stwierdzenie zasiedzenia służebności,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 5 grudnia 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestników postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w S.
z dnia 30 grudnia 2015 r., sygn. akt IV Ca (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od uczestników K. B. i S. B. na rzecz E. S.A. w G.
kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści złotych) tytułem zwrotu
kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli:

1. w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne,
2. istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów,
3. zachodzi nieważność postępowania lub
4. skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Przytoczony przepis pozwala Sądowi Najwyższemu na wstępną, merytoryczną ocenę wniesionej skargi kasacyjnej i zbadanie, czy za jej rozpoznaniem przemawia interes społeczny, skarga kasacyjna bowiem jest środkiem prawnym funkcjonującym przede wszystkim w interesie publicznym, który z kolei przemawia za skoncentrowaniem się Sądu Najwyższego na sprawach najpoważniejszych i precedensowych.

Uczestnicy, K. B. i S. B., złożyli skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w S. z dnia 30 grudnia 2015 r., którym Sąd Okręgowy zmienił postanowienie Sądu Rejonowego w M. z dnia 31 sierpnia 2015 r. i stwierdził zasiedzenie służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu. Powołując się na obie podstawy określone w art. 398³ § 1 k.p.c., wniesli o uchylenie zaskarżonego postanowienia i oddalenie wniosku, ewentualnie przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Uzasadniając wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżący wskazali na przesłanki określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Twierdzili, że w sprawie występują istotne zagadnienia prawne, dotyczące możliwości zasiedzenia służebności gruntowej odpowiadającej w swej treści służebności przesyłu na rzecz przedsiębiorcy, pomimo braku przepisów materialnoprawnych regulujących taką instytucję. Dodali, że „...interpretacja prawa w zakresie omawianego przedmiotu dokonywana ostatnimi czasy przez Sąd Najwyższy nosi cechy prawotwórstwa i w opinii dużej części praktyki nie znajduje oparcia w całokształcie norm obowiązującego prawa, a nawet pozostaje z nim

w sprzeczności. Niezbędna jest zatem wykładnia przepisów w tym zakresie...”. Poza tym, zdaniem skarżących, złożona skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Analiza wywodów zawartych w uzasadnieniu skargi kasacyjnej prowadzi do wniosku, że skarżący nie przytoczyli argumentów, świadczących o występowaniu w niniejszej sprawie przesłanek uzasadniających przyjęcie skargi do rozpoznania.

W art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. chodzi o zagadnienie prawne obejmujące poważną wątpliwość prawną, nierozwiązane dotąd w orzecznictwie sądowym, którego wyjaśnienie jest potrzebne do rozstrzygnięcia. Skarżący wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne powinien sformułować to zagadnienie, wskazać na wyłaniające się poważne wątpliwości interpretacyjne, przytoczyć argumenty prowadzące do rozbieżnych ocen i wykazać, że wyjaśnienie tego zagadnienia będzie miało znaczenie zarówno dla praktyki sądowej, jak i dla rozstrzygnięcia skargi kasacyjnej. Chodzi przy tym wyłącznie o poważne wątpliwości, wykraczające poza poziom zwykłych wątpliwości prawnych, które powstają niemal w każdym procesie decyzyjnym.

Zasygnalizowane przez skarżących zagadnienia prawne były już niejednokrotnie przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego. Przykładowo tylko można wskazać na uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 9 sierpnia 2011 r., III CZP 10/11 (OSNC 2011, nr 12, poz. 129), uchwały Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2003 r., III CZP 79/02 (OSNC 2003, nr 11, poz. 142), z dnia 7 października 2008 r., III CZP 89/08 (Biuletyn SN 2008, nr 10, s. 8), z dnia 21 stycznia 2011 r., III CZP 124/10 (OSNC 2011, nr 9, poz. 99), z dnia 22 maja 2013 r., III CZP 18/13 (OSNC 2013, nr 12, poz. 139), z dnia 27 czerwca 2013 r., III CZP 31/13 (OSNC 2014, nr 2, poz. 11), z dnia 6 czerwca 2014 r., III CZP 107/13 (OSNC 2015, nr 3, poz. 29) i z dnia 23 marca 2016 r., III CZP 101/15 (nie publ.), wyroki Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 2004 r., III CK 496/02 (nie publ.), z dnia 11 marca 2005 r., II CK 489/04 (Izba Cywilna 2006, nr 5, s. 49), z dnia 31 maja 2006 r., IV CSK 149/05 (nie publ.), z dnia 12 grudnia 2008 r., II CSK 389/08 (nie publ.), z dnia 25 kwietnia 2014 r., II CSK 433/13 (nie publ.), z dnia

21 maja 2015 r., IV CSK 514/14 (nie publ.) i z dnia 15 czerwca 2016 r., II CSK 639/15 (nie publ.) oraz postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 września 2006 r., II CSK 112/06 (Monitor Prawniczy 2006, nr 19, s. 1016), z dnia 4 października 2006 r., II CSK 119/06 (Monitor Prawniczy 2006, nr 21, s. 1128), z dnia 10 lipca 2008 r., III CSK 73/08 (nie publ.), z dnia 6 lipca 2011 r., I CSK 157/11 (OSNC-ZD 2012, nr B, poz. 45), z dnia 18 kwietnia 2012 r., V CSK 190/11 (nie publ.), z dnia 26 lipca 2012 r., II CSK 752/11 (Glosa 2013, nr 1, s. 58), z dnia 26 czerwca 2013 r., II CSK 626/12 (nie publ.), z dnia 27 listopada 2013 r., V CSK 525/12 (nie publ.), z dnia 15 października 2015 r., II CSK 853/14 (nie publ.), z dnia 13 stycznia 2016 r., V CSK 224/15 (nie publ.), z dnia 15 kwietnia 2016 r., I CSK 226/15 (nie publ.), z dnia 12 maja 2016 r., IV CSK 509/15 (nie publ.) i z dnia 15 czerwca 2016 r., II CSK 639/15 (nie publ.).

Skarżący ograniczyli się do ogólnikowego wyrażenia krytycznej oceny utrwalonego orzecznictwa, lecz nie przytoczyli argumentów jurydycznych przekonujących o potrzebie zajęcia przez Sąd Najwyższy po raz kolejny stanowiska w kwestii dopuszczalności nabycia przez zasiedzenie służebności o treści odpowiadającej służebności przesyłu. Skarżącym nie chodzi więc o rozstrzygnięcie istotnych i niewyjaśnionych dotąd abstrakcyjnych zagadnień prawnych, budzących poważne wątpliwości i mających znaczenie dla praktyki sądowej, lecz o poddanie zaskarżonego postanowienia kontroli kasacyjnej.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., zachodzi tylko wtedy, gdy dla przeciętnego prawnika z samej treści skargi - bez pogłębionej analizy i jurydycznych dociekań - w sposób jednoznaczny wynika, że wskazane w niej podstawy zasługują na uwzględnienie. Skarżący, powołując się na przesłankę opisaną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. powinien wykazać oczywistą zasadność skargi kasacyjnej przejawiającą się kwalifikowanym charakterem naruszenia przepisów prawa (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Nie może powtarzać uzasadnienia podstaw kasacyjnych; powinien wykazać, że zasadność skargi kasacyjnej jest oczywista, a więc dostrzegalna *prima vista* oraz że każdy prawnik bez przeprowadzania wnikliwej analizy powinien dojść do wniosku, że zaskarżone orzeczenie jest jaskrawo nieprawidłowe.

Skarżący nie przytoczyli argumentów świadczących o tak rozumianej oczywistej zasadności wniesionej skargi kasacyjnej, nie są nimi bowiem argumenty mające uzasadniać podstawy kasacyjne.

Konkludując trzeba stwierdzić, że w sprawie nie zachodzą wskazane przez skarżących przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. ani brana pod rozwagę z urzędu nieważność postępowania.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego zgodnie z art. 520 § 2 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. oraz § 5 pkt 3 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804 ze zm.).